

de Engelsen, onaannemelijk was. Nader onderzoek door het bestuur heeft dit bevestigd.)

Want volgens dezelve zijn de opgegevene 100.000 lb. wel degelijk uyt Europa aangebragt, hoewel die vrienden 't eger gebruyken tot 't slaan van peysen, 'tgeene voor haar, die zedert dat zij 't Sourats casteel in hare magt hebben van de muntsgeregtigheyd profiteeren, beter reekening maakt als voor ons, welke dierhalven van dat privilege, voormaals van den stadsgouverneur Safderchan, na het aangehaalde bij onse laatste generale beschrijving, verkregen, geen gebruyk kunnen maken. Immers, zo luyd het antwoord van de ministers op onze voorjarige vrage of 't geduide mineraal nog met die animeerende voorwaarde verkogt werd.

Fol. 1831r-v.

(Volgens het bestuur zal verlaging van de prijs voor tin de verkoop niet stimuleren, omdat behalve dat er nog een grote voorraad in de stad was, de handelaars op Siam nog een grote hoeveelheid zouden aanvoeren. Het durfde daarom maar 300.000 lb te bestellen, hoewel de afzet in Surat per jaar maar op 200.000 lb wordt gesteld. Omdat er op kwik maar 50 % winst wordt gemaakt, is het bestuur opgedragen daarvan, zolang de prijs zo blijft, geen bestelling meer te doen. [fol. 1832] Er kon niet zonder meer aan voorbijgegaan worden dat verscheidene vandaar als onverkoopbaar teruggezonden manufacturen en zijden stoffen bij openbare verkoping te Batavia een verlies van f 613 hadden opgeleverd. De opperkooplieden van het kasteel hadden in hun bericht van 12 juli 1763 verklaard dat ze reeds sinds 1754/55 en 1755/56 daar in voorraad waren geweest. De verkoop was onvermijdelijk om het verlies op hen te kunnen verhalen die deze goederen langer dan drie jaar hebben aangehouden. Uit het besluit van het bestuur van 27 december 1762 is gebleken dat wat Nederlands en Chinees fluweel, enige restant stukken laken en een gouden stof zijn vastgehouden, niettegenstaande daar niet eens de inkoopprijs voor was geboden. Daarom is bevolen om alle onverkochte goederen snel te verkopen en al wat gemiddeld met minder dan 50 % winst wordt afgezet te verhalen op wie het besluit tot aanhouden hebben gesteund. Omdat 1140 lb radix china die vorig jaar was aangevoerd, zeer slecht en grotendeels bedorven was, is het weer terugontvangen. [fol. 1833] Bij opening van de kist in Surat bleek 252 lb cochenille heel nat, vol vuiligheid en bedorven te zijn, en bovendien minder in gewicht. Bij besluit van 12 juli 1763 zijn ze openbaar verkocht, waarop respectievelijk f 174 en f 38, ofwel 89 $\frac{1}{8}$ % en 83 % verloren is. Dit verlies is afgeschreven, omdat de radix uit China ongeopend te Batavia is doorgezonden en de cochenille, die in 1757 met de Gustaaf Willem uit Nederland moet zijn aangevoerd, bij inspectie voor de verzending naar Surat reeds zeer vochtig bleek te zijn. Het ware rendement van de in 1761/62 verkochte goederen is: opbrengst van de specerijen f 194.314, van diverse koopwaren f 431.907, samen f 626.221, minus de kosten van inkoop van f 228.214 is er een winst van f 398.007, ofwel 174 $\frac{3}{8}$ %, wat 23 $\frac{1}{8}$ % meer is dan het vorige jaar. Toen beliepen ze in geld f 855.760, en dit jaar dus f 457.753 minder. Dit kwam niet door een slechte markt, maar doordat er minder werd aangevoerd dan de rijke lading in 1760/61 van de Getrouwigheid. In vervolg op de laatste generale beschrijving wordt over de tegen de gewoonte in 1762 uitgestelde aanbesteding van textiel [fol. 1834] bericht, dat na veel moeilijkheden en herhaald uitstel, die tenslotte op 14 juli 1762 is geslaagd. Dit blijkt uit de memorie, gevoegd bij het besluit van die dag, over die aanbesteding en die van de voorafgaande negen jaar. De soorten textiel waarvoor de prijzen eerder niet verhoogd waren, zijn weer voor die prijs aanbesteed. De grootste verlaging van de prijs van de overige artikelen heeft gemiddeld slechts 2 % bedragen, doordat de verhoging in het vorige jaar van 1 % tot 5 $\frac{1}{8}$ % is geweest. De witte smalle hele bafias, die sinds 1759 niet zijn ingekocht, zijn, hoewel ze nu 14 $\frac{1}{8}$ % duurder als toen waren, toch aanbesteed. Dat betreft ook de niquaniassen, hoewel ze 11 $\frac{1}{2}$ % duurder waren dan in 1756. Omdat ze niet de prijs hadden die Heren XVII had voorgeschreven, hoewel ze 7 $\frac{5}{8}$ % goedkoper dan vorig jaar waren, zijn er geen sawagesjes van 9 wiesa aanbesteed. Om dezelfde reden zijn er geen gebleekte witte bafias, die wel f 100,- per pak duurder waren, besteld. [fol. 1835] Evenmin geschiedde dit met stoffen uit Bombay, omdat die tweemaal zo duur waren als vorig boekjaar. Omdat van het katoenen garen de